

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
08.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 05.07.2023, 249

Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord

Vastu võetud 25.11.2004 nr 335
[RT I 2004, 82, 550](#)
jõustumine 05.12.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
04.12.2006	RT I 2006, 54, 404	10.12.2006
06.11.2014	RT I, 11.11.2014, 2	14.11.2014
13.08.2015	RT I, 26.08.2015, 1	01.09.2015
01.10.2015	RT I, 06.10.2015, 5	09.10.2015
12.10.2017	RT I, 16.10.2017, 3	19.10.2017, osaliselt 01.01.2018
22.06.2023	RT I, 05.07.2023, 3	08.07.2023

Määrus kehtestatakse «[Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse](#)» § 6 lõike 5 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

- (1) Määrusega reguleeritakse asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise aluseid ja korda.
- (2) [Kehtetu -[RT I, 16.10.2017, 3](#)- jõust. 19.10.2017, rakendatakse alates 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevast]

2. peatükk ASUSTUSÜKSUSE LIIK

§ 2. Asustusüksuste liigitus

- (1) Asustusüksuste liigitus on sätestatud «[Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse](#)» §-s 6.
- (2) Asula on igasugune lahkmejoonega määratletud ja kohanimega tähistatud asustusüksus, mis ei ole linna kindlapiiriliste tunnustega osa.
- (3) Küla on hajaasustusega asula või üldjuhul vähem kui 300 alalise elanikuga tiheasustusega asula.
- (4) Alevik on üldjuhul vähemalt 300 alalise elanikuga tiheasustusega asula.
- (5) Alev ja linn asustusüksusena on üldjuhul vähemalt 1000 alalise elanikuga tiheasustusega asula.
[[RT I, 16.10.2017, 3](#)- jõust. 19.10.2017, rakendatakse alates 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevast]
- (6) [Kehtetu -[RT I, 16.10.2017, 3](#)- jõust. 19.10.2017, rakendatakse alates 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevast]

§ 3. Asustusüksuse liigi määramine
[RT I, 06.10.2015, 5- jõust. 09.10.2015]

Asustusüksuse liigi määramisel arvestatakse:

- 1) asustusüksuse ja asustusjaotuse kujunemise ajaloolisi traditsioone;
- 2) rahvaarvu ja rahvastiku ruumilist paiknemist;
- 3) asustusüksuse sotsiaal-majanduslikke funktsioone ja arenguperspektiive.

[RT I, 06.10.2015, 5- jõust. 09.10.2015]

3. peatükk

ASUSTUSÜKSUSE NIMI

§ 4. Asustusüksuse nimele esitatavad nõuded

Asustusüksuse nimi peab vastama «Kohanimeseaduses» (RT I 2003, 73, 485; 2004, 22, 148) kohanimedele esitatavatele nõuetele.

4. peatükk

ASUSTUSÜKSUSE LAHKMEJOO

§ 5. Lahkmejoone mõiste

- (1) Asustusüksuse lahkmejoon on asustusüksuse territooriumi piiritlev mõtteline joon.
- (2) Asustusüksuse lahkmejoon kantakse katastrikaardile koos asustusüksuse nime ja liigi äranäitamisega.

§ 6. Lahkmejoone määramine

(1) Asustusüksuse lahkmejoone määramine on asustusüksuse territooriumi piiritleva mõttelise joone kandmine katastrikaardile ajaloolise asustusüksuse ennistamisel, uue asustusüksuse moodustamisel või asustusüksuse senise lahkmejoone muutmisel.

(2) Asustusüksuse lahkmejoone määramisena ei käsitata asustusüksuse lahkmejoone vastavusse viimist maakatastri või Eesti topograafia andmekogus olevate ruumiandmetega. Kui lahkmejoon on kirjeldatud katastriüksuse piiri või topograafilise nähtuse järgi ja selle ruumikuju muutub, siis on katastripidajal lubatud täpsustada lahkmejoont katastriandmete ja Eesti topograafia andmekogu andmete alusel.

[RT I, 11.11.2014, 2- jõust. 14.11.2014]

(3) Lahkmejoonte määramisel arvestatakse:

- 1) katastriüksuste piire;
- 2) kohalike elanike ettepanekuid ja arvamusi;
- 3) maakonna-, üld- ja detailplaneeringust tulenevaid territooriumi funktsionaalse tsoneerimise põhimõtteid;
- 4) topograafiliste nähtuste ruumikujusid.

[RT I, 11.11.2014, 2- jõust. 14.11.2014]

(4) Lahkmejoon võib lõigata katastriüksuste piire, kui piiridega arvestamine ei ole otstarbekas katastriüksuse mõõtmete või kuju tõttu.

(5) [Kehtetu -RT I, 11.11.2014, 2- jõust. 14.11.2014]

(6) [Kehtetu -RT I, 11.11.2014, 2- jõust. 14.11.2014]

5. peatükk

ASUSTUSJAOTUSE MUUTMINE

§ 7. Asustusjaotus

Asustusjaotusena käsitatakse valla või linna territooriumi jagunemist asustusüksusteks.

§ 8. Asustusjaotuse muutmise eesmärgid

Asustusjaotuse muutmise eesmärgiks on:

- 1) asustuses toimunud arengu kajastamine asustusjaotuses;
- 2) asustusjaotuse kokkuleppeline ühitamine kohaliku kasutustavaga.

§ 9. Asustusjaotuse muutmise juhud

Asustusjaotuse muutmine on:

- 1) asustusüksuse nime, liigi ja lahkmejoone määramine;
- 2) uue asustusüksuse moodustamine;
- 3) ajaloolise asustusüksuse ennistamine;
- 4) asustusüksuste ühinemine, mille käigus moodustub kahe või enama asustusüksuse ühinemise tulemusena uus asustusüksus;

[RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

- 5) asustusüksuste liitmine, mille käigus üks asustusüksus suureneb, kui sellele liidetakse üks või mitu sellega piirnevat asustusüksust;

[RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

- 6) asustusüksuse lahkmejoonte vastavusse viimine haldusüksuste piiridega nende muutmisel vastavalt «Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse» § 7 lõike 2 punktile 1.

§ 10. Asustusjaotuse muutmise eeltoimingud

(1) Asustusjaotuse muutmise algatab kohaliku omavalitsuse volikogu. Menetluse algatamise teade avaldatakse kohalikus või maakondlikus ajalehes.

[RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

(1¹) Asustusjaotuse muutmise menetlusele kohaldatakse avatud menetluse sätteid. Haldusmenetluse seaduse § 47 lõikes 2 nimetatud nõudeid asustusjaotuse muutmise menetluses kohaldama ei pea.

[RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

(2) Asustusjaotuse muutmiseks võivad teha ettepanekuid kõik asjaomasel territooriumiosal elavad alalised elanikud või kinnisasja omanikud, kes esitavad vastavasisulise põhjendatud taotluse kohaliku omavalitsuse volikogule.

(3) Asustusjaotuse muutmise eeltoimingute käigus koostatakse katastripidaja poolt väljastatud katastrikaardi väljavõttel lahkmejoonte muutmise ettepanek. Ettepanek peab sisaldama lisaks halduspiiridele, katastriüksuste piiridele ja senistele lahkmejoontele ka taotletavaid lahkmejooni. Ettepanek koostatakse vaid muutuva territooriumiosa kohta. Taotletavate lahkmejoonte kulgemist kirjeldatakse lahkmejoonte kirjelduses.

[RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

(4) Lahkmejoonte muutmise ettepanekut ja lahkmejoonte kirjeldust ei koostata, kui olemasolevad asustusüksused ühinevad või kui muudetakse ainult asustusüksuse nime ja/või liiki.

(5) Kohaliku omavalitsuse volikogu otsuse eelnõu asustusjaotuse muutmise kohta koos lõikes 4 nimetatud lahkmejoonte muutmise ettepaneku ja lahkmejoonte kirjeldusega avaldatakse valla või linna veebilehel. Kõigil asjaomasel territooriumiosal elavatel alalistel elanikel või kinnisasja omanikel on õigus kahe nädala jooksul pärast eelnõu väljapanekut esitada eelnõu kohta ettepanekuid, arvamusi ja proteste.

[RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

(6) Kohaliku omavalitsuse volikogu ei või ilma mõjuva põhjuseta keelduda asustusjaotuse muutmise kohta, kui muudatus on kooskõlas §-s 8 toodud asustusjaotuse muutmise eesmärkidega.

§ 11. Nõuded asustusjaotuse muutmise dokumentatsioonile

(1) Asustusjaotuse muutmise dokumentatsioon koosneb:

- 1) esituskirjast;
- 2) kohaliku omavalitsuse volikogu otsusest lahkmejoonte muutmise taotlemiseks ja vastavast seletuskirjast;

[RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

- 3) [kehtetu -RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

- 4) [kehtetu -RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

- 5) lahkmejoone kirjeldusest;

- 6) [kehtetu -RT I, 11.11.2014, 2- jõust. 14.11.2014]

7) ülevaatest saadud arvamustest, ettepanekutest ja protestidest koos kohaliku omavalitsuse volikogu seisukohaga nende suhtes;

- 8) [kehtetu -RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

(2) Katastrikaardi väljavõttel esitatud lahkmejoonte muutmise ettepanekul on kaardi koostaja ja kohaliku omavalitsuse volikogu esimehe nimed ja allkirjad koos allkirja andmise kuupäevaga.

(3) Lahkmejoone kirjeldus sisaldab lahkmejoone kulgemise kirjeldust looduslike ja tehislake maastikuobjektide ning katastriüksuste piiride ja vajadusel ka halduspiiride suhtes. Toimikule lisatakse lahkmejoone piiriandmed katastripidaja poolt määratud vormingus elektrooniliselt.

(4) Seletuskirjas põhjendatakse asustusjaotuse muutmise vajadust ning esitatakse andmed elanike arvu kohta soo ja vanuserühmade lõikes (jooksva aasta 1. jaanuari seisuga) asustusüksuste seniste ja taotletavate lahkmejoonte järgi. Seletuskirjale kirjutab alla kohaliku omavalitsuse volikogu esimees.

(5) Muudatuse algataja vormistab asustusjaotuse muutmise dokumentatsiooni elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatud dokumentidena.

[RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017]

(6) Toimik esitatakse Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ühe kuu jooksul pärast kohaliku omavalitsuse volikogu otsuse vastuvõtmist.

[RT I, 05.07.2023, 3- jõust. 08.07.2023]

§ 12. Maavanema ülesanded

[Kehtetu -RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 01.01.2018]

§ 13. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ülesanded

[RT I, 05.07.2023, 3- jõust. 08.07.2023]

(1) Regionaal- ja Põllumajandusministeerium:

[RT I, 05.07.2023, 3- jõust. 08.07.2023]

- 1) nõustab ja vajaduse korral abistab kohaliku omavalitsuse üksusi asustusjaotuse muutmise seotud küsimuste lahendamisel;
- 2) vaatab läbi kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud materjalid ja kontrollib nende vastavust nõuetele;
- 3) nõuab vajaduse korral kohaliku omavalitsuse üksuselt täiendavaid või puuduvaid materjale;
- 4) kuulab nime küsimuses ära kohanimenõukogu arvamuse;
- 5) korraldab vajaduse korral esitatud materjalidele ekspertiisi tegemise;
- 6) korraldab lahkmejoonte muutmise ettepaneku ja lahkmejoone kirjelduse kooskõlastamist katastripidajaga;
- 7) kontrollib kohaliku omavalitsuse üksuste esitatavate materjalide vastavust valla või linna üldplaneeringule ja arengukavale ning teistele arengusuunistele andvatele dokumentidele.

[RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 01.01.2018]

(2) Puudulikult vormistatud materjalid tagastab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium kohaliku omavalitsuse üksusele puuduste kõrvaldamiseks.

[RT I, 05.07.2023, 3- jõust. 08.07.2023]

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus kõrvaldab puudused ja esitab materjalid uuesti Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile kahe kuu jooksul materjalide tagastamisest arvates.

[RT I, 05.07.2023, 3- jõust. 08.07.2023]

(4) [Kehtetu -RT I 2006, 54, 404- jõust. 10.12.2006]

(5) Valdkonna eest vastutava ministri määruse jõustumisel esitab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium toimiku koopia koos katastripidaja kooskõlastuse ja jõustunud määruse koos seletuskirjaga viie tööpäeva jooksul katastripidajale ning saadab jõustunud määruse ära kirja vastavale kohaliku omavalitsuse üksusele ja Statistikaametile.

[RT I, 05.07.2023, 3- jõust. 08.07.2023]

§ 14. Katastripidaja ülesanded

(1) Katastripidaja registreerib muudatused katastrikaardil.

[RT I, 11.11.2014, 2- jõust. 14.11.2014]

(2) Toimik säilitatakse katastripidaja juures.

§ 15. Asustusüksuste nimistu ja muudatused asustusjaotuses

Asustusüksuste nimistu maakondade ning neisse kuuluvate valdade ja linnade lõikes ning muudatused asustusjaotuses kehtestatakse valdkonna eest vastutava ministri määrusega.

[RT I, 11.11.2014, 2- jõust. 14.11.2014]

§ 15¹. Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaatorisse ja maakatastrisse asustusüksuse kandmise erisus

Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaatorisse ja maakatastrisse ei kanta linna asustusüksusena, mis on samades piirides linn haldusüksusena.

[RT I, 16.10.2017, 3- jõust. 19.10.2017, rakendatakse alates 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevast]

6. peatükk

MÄÄRUSE RAKENDAMINE

§ 16. Määruse rakendamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 17. Vabariigi Valitsuse määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]